

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 11P/11/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914210406
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2015:6914210406.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Rimavskej Sobote sudcom Mgr. Ivanom Antalom v právnej veci maloletých detí: G. N. V., L.. XX.XX.XXXX a I. V., L.. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom E. XX, t.č. K. K., C. X, P., zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, deti rodičov: matky - R. V., L.. XX.XX.XXXX, P. J. E.Č. XX, prechodne bytom P., C. XXX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová a otca - nebohý S. V., L.. XX.XX.XXXX, X. K. XX.XX.XXXX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nad maloletými deťmi G. N. V., L.. XX.XX.XXXX a I. V., L.. XX.XX.XXXX n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v zariadení Detský domov, Mierová 1, Tornaľa.

Matka R. V., L.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á platiť na výživu týchto detí na každé dieťa zvlášť výživné vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, neplnoleté dieťa, vždy do 25.-eho dňa toho ktorého mesiaca vopred, pre Detský domov, Mierová 1, Tornaľa.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 1PPOm/6/2014-17 zo dňa 07.07.2014, právoplatným dňa 14.07.2014 bolo bez návrhu začaté konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. G. N. V., L.. XX.XX.XXXX a I. V., L.. XX.XX.XXXX.

Súd pojednával v neprítomnosti rodičov detí, pretože otec detí S. V. dňa XX.XX.XXXX zomrel a matka detí R. V. v súčasnosti vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová.

Kolíznym opatrovníkom na pojednávaní uviedol, že navrhuje, aby nad oboma deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť, pretože ich otec zomrel a matka v súčasnosti vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom v okolí príbuzenstva detí sa nenašla žiadna osoba, ktorá by dokázala zabezpečiť starostlivosť o deti. Zároveň navrhol, aby matke detí bola uložená povinnosť platiť na obe deti výživné v minimálnej výške, keďže táto je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota poukázala najmä na to, že doposiaľ nie je žiadna vhodná osoba, ktorá by sa dokázala o obe deti postarať a zabezpečiť im riadnu výchovu a starostlivosť, preto navrhla, aby bola nariadená nad oboma deťmi ústavná starostlivosť a matka aby bola zviazaná platením výživného.

Okrem výsluchu kolízneho opatrovníka a prokurátorky bolo na pojednávaní vykonané aj ďalšie dokazovanie, a to prečítaním uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 1PPOm/6/2014 zo dňa 03.06.2014, právoplatným dňa 27.06.2014, rodných listov detí, úmrtného listu otca, súd sa oboznámil aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 7P/28/2013 a po takto vykonanom dokazovaní zistil tento skutkový stav.

Obe maloleté deti boli uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 03.06.2014, č.k. 1PPOm/6/2014-14, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.06.2014 o nariadení predbežného opatrenia, predbežne umiestnené do náhradnej starostlivosti ústavného zariadenia, a to Detského domova, Mierová 1, Tornaľa. Aj v súčasnosti sa obe deti v tomto zariadení nachádzajú z dôvodu, že ich matka R. V. nedokáže zabezpečiť o deti osobnú starostlivosť a ich výchovu, pretože vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody a otec detí S. V. dňa XX.XX.XXXX zomrel. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo ďalej zistené, že z okruhu príbuzných maloletých detí sa nenašla žiadna osoba, ktorá by sa o deti dokázala postarať, pričom v úvahu prichádzala len ich stará matka S. V., ktorá sa v súčasnosti však už nachádza v domove dôchodcov a druhá stará matka má vážne zdravotné problémy.

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd nariadi ústavnú starostlivosť iba v zákonom stanovených prípadoch. Vo výnimočných prípadoch sa dokonca nevyžaduje, aby nariadeniu ústavnej starostlivosti vždy predchádzali aj iné výchovné opatrenia, ale postačí, aby výchova dieťaťa bola vážne ohrozená a aby rodičia z iných vážnych dôvodov nemohli výchovu dieťaťa zabezpečiť. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť vždy preukázaná a vždy musí byť v záujme dieťaťa. Z týchto dôvodov je pri nariaďovaní ústavnej starostlivosti treba starostlivo zvažovať, či výchova dieťaťa je tak vážne narušená, že je nevyhnutné nariadením ústavnej starostlivosti zasiahnuť do života dieťaťa. Toto nariadenie by malo byť výnimkou. Je žiaduce, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť až po tom, keď iné riešenie (náhradná osobná starostlivosť, pestúnska starostlivosť) neprichádza do úvahy.

V danom prípade boli splnené všetky predpoklady na nariadenie ústavnej starostlivosti, pretože výchova oboch maloletých detí je skutočne vážne ohrozená a vážne narušená. Otec detí nežije, ich matka je vo výkone trestu odňatia slobody a ani v širšej rodine sa nenašla žiadna iná vhodná osoba, ktorá by sa dokázala o maloleté deti riadne postarať. Súd je preto toho názoru, že je v záujme pozitívne fyzického, psychického a sociálneho vývoja oboch detí, aby boli umiestnené v ústavnom zariadení špecifikovanom vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Súd zároveň zaviazal matku detí platením výživného len v minimálnej zákonom stanovenej výške z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že účastníci konania nemajú právo na ich náhradu, nakoľko ide o konanie, ktoré môže začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odôvodnení sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť proti ktorému rozhodnutie smeruje, a v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.